

uhelbig, var en Feil, og Noget, man maatte misbillige.

J. A. Hansen: Der tager den ærede Minister fuldstændig fejl. Om jeg ogsaa har brugt Udtrykket „feil“ eller om jeg har brugt Udtrykket „at det var mindre rigtigt“, hvis disse Ord vare brugte, som jeg erklærede, at jeg ikke havde hørt, saa er dette dog noget ganske Andet, end som den ærede Minister at finde det brugte Udtryk usømmeligt og strafbart. Det kunde aldrig falde mig ind at kalde Udtrykket usømmeligt. For dette Udtryk været usømmeligt i Andersens Mund, saa har den ærede Minister vedkjendt sig, at det er usømmeligt at sige om Kongen, at han kalder sig Konge. Men kan det være usømmeligt lige over for Kongen, at en loyal Mand siger det? Er det en Forbrydelse at sige om Kongen, at han kalder sig Konge, hvad han jo gjør i enhver Lov og ved mange andre Leiligheder? For den ærede Minister lige over for en loyal Mand, en tro Undersaat, som end ogsaa paataaler, hvad han mener ikke er ganske rigtigt, at Kongens Staal ikke er udbragt, sige, at det, at denne Mand bruger det nævnte Udtryk, er usømmeligt og strafbart, saa kommer det Usømmelige og Strafbare — vi maa vende det om — til at ligge ikke i noget Nedsættende i hans Følelser lige over for Hans Majestæt Kongen, men i en Vebredelse for, at han har overdrevet sin Hengivenhed for Hans Majestæt Kongen.

Ministeren for Kirke og Undervisningsvæsenet: Jeg siger kun med det ærede Medlem, at i den Forbindelse, hvori Ordene bleve sagte, vare de en Feil.

Sindenburg: Det forekommer mig, at der under Forhandlingen i Dag er sammenblandet to Ting, af en væsentlig forskjellig Bestaffenhed. Argumentationen er gaaet ud paa, at, naar en Forbryder havde Krav paa ikke at dømmes uden juridisk Bevis, maatte dette ogsaa finde sin Anvendelse med Hensyn til den Stolelærer, hvorom der her er Tale, men dette er en Misforstaaelse. En Forbryder kan ikke dømmes uden Bevis, men deraf følger ikke, at den overordnede Administration ikke skulde være fuldstændig besjætt til at tildele en Embedsmand en Tilrettevisning, uden at der foreligger, hvad man kalder juridisk Bevis; det er tilstrækkeligt, at den overordnede Embedsmand, Ministeren, hos sig selv er overbevist om, at den Paagældende har gjort sig skyldig i et Forhold, som berettiger til en Tilrettevisning. Jeg kunde i saa Henseende henvise til, hvad der er sagt af den ærede Rigsdagsmand for Christed Amts 2den Valgfreds (Sagd), idet jeg fuldkommen kan henholde mig til, hvad han har bemærket om, at den hele Administration vilde blive umulig, desom man vilde opstille en

saadan Fordring som den, der her er nævnt; men da jeg ikke tør tro, at hans Ord have megen Anklang hos de ærede Medlemmer af Rikstallet, vil jeg hellere holde mig til en anden Autoritet, som maasse er bedre, nemlig det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (J. A. Hansen). Han udtalte i Gaar, da der var Spørgsmaal om at meddele Politimestre en Tilrettevisning, og at minde dem om, at de burde opfylde deres Pligt med Hensyn til Grundlovens Overholdelse, at det vilde være for langvarigt med Rettergang, at en saadan Sag ikke egnede sig til den langsomme Behandling, som fulgte med Domstolens Afgjørelse, men at et Par Ord af deres Chef, deres Herre, vilde være en naturlig Maade at klare den Sag paa. Den ærede Rigsdagsmand har altsaa udtalt, at der bestaar et saadant Forhold mellem Politimestre og deres Foresatte, at de paa ingen Maade have Krav paa nogen retslig Underjøgelse, hvorimod et Par Ord af deres Chef og Herre vil kunne klare Sagen. Det vil nu være interessant at høre, om de Embedsmænd, der fortære under den høitærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, ere anderledes stillede end de Embedsmænd, der fortære under Justitsministeren. Det forekommer mig ikke, at der er nogen rimelig Grund til at gjøre nogen Forskiel i saa Henseende; men naar det er rigtigst i det ene Tilfælde, at Ministeren maa have Ret til at haandhave Disciplinen overfor sine Underordnede — naar det er Tilfældet med Justitsministeren — maa ogsaa den samme Ret tillægges Kultusministeren. Det følger ogsaa ganske af sig selv, at retslige Former ikke vel kunne fordres iagttagne i et saadant Lidsforhold som det, der maa finde Sted imellem en overordnet Embedsmand og hans Underordnede. Det følger af Retfærdighedens Grundfættninger, at en Forbryder, som er snedig nok til at lyve sig fra, hvad han ved forskjellige Leiligheder har begaaet, maa gaa Ram forbi; Retfærdigheden fordrer, at selv den stærkeste Overbevisning om det Forbryderiske i hans Færd ikke kan komme i Betragtning, naar Beviset svigter; men Ingen kan fornuftigvis tro, at en Embedsmand kan gjøre Krav paa, at, hvad han, stillet overfor sine Foresatte, den ene Gang efter den anden benægter, skal betragtes, som om det slet ikke havde fundet Sted. Det ligger i Sagens Natur, at en Minister maa og skal anvende de disciplinære Midler, som staa til hans Raadighed, og af hvilke det strengeste er Afstedigelse, det mildeste en Trettesættelse. Disse Midler maa og skal han bruge, naar det er hans Overbevisning, (K o f o d: Hans vel grundede Overbevisning!) — ja, hans vel grundede Overbevisning, at den Paagældende har forset sig; at det skal være hans vel grundede Overbevisning, bør tilføies. I saa Henseende handler Ministeren under sit Ansvar. Der kan i det enkelte foreliggende Tilfælde være Tvivl om,